

Den Høyere Voldgiftsrett – 16. desember 2011

Sak til behandling: 23. november løp 6: Jockey Espen Ski dytter til lærling Madeleine Haugland under løpet; i søndre sving.

Saken var brakt inn til Norsk Jockeyklub styre av DLV, jf regl § 489 e). I henhold til vedtak i Norsk Jockeyklubs styre av 6. desember ble saken brakt inn til DHV til førsteinstansbehandling. DHV kan behandle saken, jf regl § 500 c).

DHV var sammensatt av Bjørn Finnbråten, Morten Aasen og Kathinka Mohn (leder).

Tilstede var partene Espen Ski m/advokat Dag Holmen og Norsk Jockeyklub v/direktør Hans Petter Eriksen.

Innkalt for å avgi forklaring var lærling Madeleine Haugland og DLVs representant Helge Byrgin. Følgende ble avhørt over telefon: jockeyene Per-Anders Gråberg, Jacob Johansen og Carols Lopez samt lærling Mari Vaadan.

INNLEDNING

Innledningsvis redegjorde Hans Petter Eriksen kort for Norsk Jockeyklubs syn: Jockey Espen Ski dyttet til lærling Madeleine Haugland under 6 løp. Hendelsen fant sted i søndre sving og skapte en farlig situasjon. At hendelsen ikke fikk alvorlig skadefølge skyldes tilfeldigheter. Espen Ski har tidligere blitt bøtelagt i Danmark for å ha slått en konkurrerende jockey under løpet. Saken som behandles i dag må således være å anse som en gjentakelse av en svært alvorlig og risikofylt handling, noe som må medføre skjerpelse i straffutmålingen. Norsk Jockey nedlegger påstand om seks måneders lisensinndragning.

Espen Ski v/advokat Dag Holmen ønsket å utdype sitt syn på saken etter bevisførselen, og da under sluttinnlegget. Han ba om at Jacob Johansen, Carlos Lopez og Mari Vaadan skulle avhøres som vitner via telefon. Det kom ingen innsigelser mot dette.

PARTSFORKLARING

Espen Ski forklarte at han og Madeleine Haugland lå ved siden av hverandre i tet inn i nordre sving, med han i innersporet. Hun lå nær han, uten at han vurderte det som farlig. På bortre langside var det noe mer avstand mellom dem. Da de nærmet seg søndre sving kom hun stadig nærmere og inn i svingen trengte hun han inn i railen. Han ropte navnet hennes for å advare henne, dette gjentok han i hvert fall en gang uten at hun reagerte. Da hun passerte han med en halvlengde oppfattet han situasjonen som farlig og ble redd; han antok dette vil gi henne rom til å gå ytterligere over i hans spor. Han har selv ridd Rapponghi som Madeleine Haugland red, og har erfart at den henger innover i svingen. Vissheten om dette økte følelsen av fare. Han erkjenner å ha dyttet Madeleine Haugland. Han mente kun å advare henne, ikke å forsøke å dytte henne av hesten eller ødelegge for henne på annet vis. Han beklager at han dyttet henne, men er av den oppfatning at han forsøkte å avverge en farlig situasjon.

Han mente at hans hest, frem til han ble redd for å bli sjenert av Madeleine Haugland, hadde fått et løpsopplegg i tråd med rideordre og som passet den bra.

VITNEFORKLARINGER

Madeleine Haugland forklarte at hun og Espen lå i tet ved siden av hverandre, frem til midten av søndre sving. De lå tett, men etter hennes vurdering ikke for trangt i forhold til hva som er vanlig og tilrådelig. Hun benekter å på noe som helst vis ha sjenert Espen Ski under løpet, verken i søndre sving eller andre steder. Hun tror hun merket at hennes stighbøyle berørte hans og at dette skjedde noe før inngangen til søndre sving. Hun hørte ikke at Espen Ski snakket eller ropte til henne i søndre sving. Hun red ikke med øreklaffer. Hun har ridd Rapponghi tidligere, da har den hengt noe innover. Dette skjedde imidlertid ikke under løpet den 23. november; hesten følte villig. Hun beskriver forholdet til Espen Ski som greit. Hun vet ikke hvorfor Espen Ski dyttet henne, men mente det muligens kunne tilskrives at hun presset han til å holde et tempo som ikke passet hans hest.

Per-Anders Gråberg forklarte seg over telefon. I forkant av og inn i søndre sving lå han mellom Madeleine Haugland og Espen Ski, ca halvannen lengde bak disse. Han observerte at disse to lå tett, men ikke utover hva som er normalt og tilrådelig. Madeleine Haugland gikk noe inn ved inngangen til søndre sving, men hennes og Espen Skis hester var ikke på noe tidspunkt i fysisk kontakt med hverandre. Han hørte ikke at Espen Ski snakket eller ropte til henne.

Jacob Johansen forklarte seg over telefon. Han lå utvendig for Per-Anders Gråberg, ca halvannen lengde bak Madeleine Haugland, inn i søndre sving. Han observerte at Madeleine Haugland gikk inn ved inngangen til søndre sving og gjennom denne manøveren presset Espen Ski inn i railen. Han tror Espen Ski snakket eller ropte til henne da dette skjedde.

Mari Vaadan forklarte seg over telefon. Hun lå store deler av løpet ca 4-5 lengder bak Espen Ski og Madeleine Haugland. På grunn av distansen frem til disse to samt sprut bak i feltet observerte hun intet. Hun mente å ha hørt roping i begge svingene, men observerte heller ikke her noe.

Carlos Lopez forklarte seg over telefon. Han lå i ytterspor, et stykke bak i feltet. Han observerte lite av hva som skjedde fremover i feltet, men så vidt han kunne se lå ingen tettere enn normalt og tilrådelig ved inngangen til søndre sving. Han har ridd Rapponghi tidligere og erfart at den kan henge innover.

Helge Byrgin forklarte at han under det aktuelle løpet var plassert i tårnet i nordre sving. Han så løpet gjennom kikkert. Han observerte ingen sjenering i søndre sving. Etter løpet konfererte han med DLVs representant i søndre sving, Hege Jenssen. Hun hadde verken observert sjenering eller hørt roping som tilsa sjenering, ei heller observert bevegelse i railen. Hestene lå tett, men ikke utover hva som er normalt og tilrådelig.

Filmopptak fra hele løpet ble deretter gransket av partene og DHV.

SLUTTINNLEGG

Norsk Jockeyklub var av den oppfatning at det ikke var bevist å foreligge noen sjenering fra Madeleine Hauglands side. Espen Ski har forbrutt seg mot regl §§ 136 e) og 427. Saken er alvorlig av flere grunner. Skadefølgen kunne blitt betydelig, at så ikke inntraff beror kun på tilfeldigheter. Forholdet må ansees som en gjentakelse, som vist til innledningsvis. Det må også stilles strenge krav til en svært erfaren rytters aktsomhet og hensyntagende overfor medkonkurrent. På grunn av forholdets alvorlighet må det

reageres strengt og Norsk Jockeyklub fastholdt sin påstand om inndragning av Espen Skis lisens i seks måneder.

Espen Ski v/advokat Dag Holmen anførte innledningsvis at det heftet saksbehandlingsfeil ved DLVs beslutning om å videresende saken til Norsk Jockeyklubs styre. Feilen besto i at Helge Byrgin, som medlem i DLV, var inhabil. Grunnlaget for dette var Byrgins firma "Byrgin Revisjon"s forretningsforbindelse med NP Racing AS. NP Racing AS er drevet av trener Niels Petersen, som igjen har avtale om å bruke jockey Per-Anders Gråberg til sine hester. Per-Anders Gråberg og Espen Ski konkurrerte om å vinne championatet 2011. Ved å velge å sende saken over til Norsk Jockeyklubs styre kunne DLV samtidig suspendere Espen Ski umiddelbart. Dermed var han uten mulighet til å delta i de gjenstående løpsdagene og således ikke lenger en konkurrent til Per-Anders Gråberg om championatet.

Dag Holmen pekte deretter på at sakens massive forhåndsomtale i presse og media, med et uttrykt "krav" om streng reaksjon overfor Espen Ski, stilte store krav til DHVs integritet.

Dag Holmen gikk så over til å behandle selve saken. Hans drøftet hvorvidt Espen Ski hadde vært i en nødvergesituasjon da han dyttet Madeleine Haugland. Han slo fast at å dytte henne ikke var en forholdsmessig handling i forhold til den risiko Espen Ski følte seg utsatt for. Espen Ski hadde gjennom å dytte henne opptrådt i strid med reglementet og derigjennom skapt en farlig situasjon. Dette beklager han på det sterkeste. Dag Holmen konkluderte med at vilkårene for nødverge ikke var oppfylt og at saken i det følgende handlet om straffutmålingen. Han anførte følgende grunnlag for å idømme Espen Ski en mild straff:

1. Det forelå en farlig situasjon. Holmen mente å ha bevismessig belegg for å si at Madeleine Haugland hadde sjenert Espen Ski.
2. Espen Skis subjektive oppfatning om at det forelå en farlig situasjon. Dag Holmen viste her til den såkalte "ludderdommen" hvor den subjektive oppfatningen av en situasjon må hensyntas under straffutmålingen.
3. Avvergingshandlingens karakter. Det dyttet Espen Ski gav Madeleine Haugland var løst og handlingen ville normalt ikke hatt stor skadeevne. Det rammet imidlertid uforholdsmessig hardt grunnet Madeleine Hauglands dårlige balanse i svingen. Dette var ikke mulig å forutse for Espen Ski.
4. Manglende skadefølge. Madeleine Haugland ble ikke fysisk skadd og man kan heller ikke se at handlingen har medført annen skade.
5. Medias fokus på Espen Ski har vært omfattende og ensidig negativt, noe han har opplevd svært belastende. Det har ikke vært mulig for Espen Ski å dreie fokus over på at han oppfattet situasjonen som farlig og derfor var redd.
6. Dag Holmen viste til dom fra Galoppöverdomstolen 2/2011, hvor rytter som ble dømt for grov sjenering ble idømt 21 dagers lisensinndragning. Dette var en sak med stor skadefølge og derfor av grovere karakter enn saken som i dag er til behandling. Dette må få betydning for straffutmålingen.

DHVS VURDERING

DHV tok opp til vurdering om noen følte sin integritet truet på bakgrunn av den forhåndsomtale saken har vært gjenstand for. Dette ble avvist av DHVs medlemmer.

Saksbehandlingen i DLV: Reglementets bestemmelse om inhabilitet slår fast at den som har direkte økonomisk interesse i løp eller resultatet av dette ikke kan delta i beslutninger vedrørende dette, det samme om ens nærmeste familie har en slik økonomisk interesse, jf regl § 46. DHV kan ikke se at Helge Byrgin rammes av bestemmelsen. For øvrig vises til at en i "lukkede kulturer" som idretten representerer må akseptere en større grad av kjennskap og forbindelser mellom partene enn ellers i samfunnet. Det er viktig at eventuell relasjoner er kjent, noe DHV legger til grunn at Helge Byrgins forretningsforbindelse med flere av Øvrevolls trenere er. DHV avviser at DLVs avgjørelse er beheftet med saksbehandlingsfeil.

Det er enighet mellom partene om at Espen Ski dyttet Madeleine Haugland under løpet, i søndre sving. Dette representerer brudd på regl §§ 136 e), 427. Dyttet var en bevisst handling fra Espen Skis side og han må ha vært klar over at dette kunne medføre fare og problemer for Madeleine Haugland. Kravet til utvist skyld er således oppfylt.

DHV gikk deretter gjennom Dag Holmens grunnlag for en mild straffutmåling:

1. Det forelå en farlig situasjon.

Når det gjelder filmen viser den selve dyttesituasjonen fra siden og er således lite informativ om hvor nær hestene lå hverandre. Det er imidlertid intet ved Espen Skis kroppsspråk som tyder på at han følte seg truet. Den eneste av vitnene som mener at Espen Ski og Madeleine Haugland lå farlig nære hverandre og at Espen Ski ble sjenert, er jockey Jacob Johansen. I søndre sving var han plassert utvendig for Per-Anders Gråberg, som igjen lå i sporet mellom Espen Ski og Madeleine Haugland, ca halvannen lengde bak disse to. Etter DHVs oppfatning tilsier Jacob Johansens posisjon i løpet at det var begrenset hva han hadde mulighet til å observere av kontakt mellom Espen Ski og Madeleine Haugland samt hvorvidt Espen Ski ble trengt inn i railen. De andre vitnene oppfattet ikke at det forelå en farlig situasjon.

Etter DHVs oppfatning er det ikke bevist at det forelå en farlig situasjon, ei heller at Espen Ski advarte Madeleine Haugland gjennom roping eller tilsnakk. DHV ønsker også å påpeke at dersom det hadde foreligget en farlig situasjon burde Espen Ski ha tatt opp sin hest for deretter å vurdere en protest overfor DLV.

2. Espen Skis subjektive oppfatning om at det forelå en farlig situasjon. Som vist under pkt 1. mener DHV at det ikke forelå en farlig situasjon. Espen Ski er en svært erfaren jockey og DHV finner derfor ikke grunn til å feste lit til at han oppfattet situasjonen som farlig.

3. Avvergingshandlingens karakter. Madeleine Haugland ble dyttet i arm/skulder. Som følge av dette ble hun skjøvet helt over på den ene siden av hesten, noe som resulterte i at hun hadde begge bena på samme side. For å oppnå en slik effekt legger DHV til grunn at dyttet må ha vært kraftig og at Espen Ski må ha vært klar over hvilken skadefølge som kunne oppstå. At hun ikke falt av hesten må tilskrives hennes dyktighet og tilfældigheter. Det er intet ved Madeleine Hauglands ridning som tilsier at hun har

spesielt dårlig balanse, verken i det angjeldende eller andre løp. Det vises i denne sammenheng til at hun er lærlingchampion 2011.

4. Manglende skadefølge. Det oppsto ingen fysisk skade på Madeleine Haugland og hun har ikke påberopt seg noen psykisk skade. DHV er imidlertid av den oppfatning at skadefølgen ikke ensidig kan relateres til Madeleine Haugland. Hendelsen har utvilsomt skadet galoppsportens omdømme og anseelse, noe som må med i vurderingen av handlingens skadefølge.

5. Medias fokus på saken. DHV har forståelse for at dette har vært en belastning for Espen Ski. Det er imidlertid slik at også Espen Ski ved flere anledninger er intervjuet og blitt gitt anledning til å eksponere sitt syn på saken.

6. Galoppøverdomstolen 2/2011. Jockeyen som ble dømt i denne saken har langt større mulighet for ritt enn hva gjelder Espen Ski. I dette ligger at 21 dagers lisensinndragning for denne jockeyen vil ramme langt hardere enn hva tilsvarende antall løpsdager representerer for Espen Ski.

DHV ser svært alvorlig på saken. Hendelsen kunne fått katastrofale følger for Madeleine Haugland og den har rammet galoppsportens omdømme hardt. Espen Ski er en erfaren jockey man må kunne forvente opptrer ansvarlig og hensynsfullt overfor sine medkonkurrenter. DHV finner ingen formildende omstendigheter bortsett fra at det faktisk ikke oppsto noen fysisk skade på Madeleine Haugland. DHV velger å ta Norsk Jockeyklubs påstand om seks måneders lisensinndragning til følge, og da med virkning fra og med 24. november 2011 til og med 23. mai 2012. Dommen er enstemmig.

Espen Ski ilegges saksomkostninger på kr 6 000-, jf regl § 511.

Kathinka Mohn

Bjørn D. Finnbråten

Morten Aasen